

Előfizetési feltételek:
 Vidékre postán vagy helyben házhoz
 (horvá) egész évre 16 frt. Fel évre 8 frt.
 Negyed évre 4 frt.
Egyen száms 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
 Hasábas petitsor egyszeri hirdetésnél 12.
 kétszerinél 10, háromszorinál 8 kr.
 A szilvéri petitsor 50 kr.
 Bélyegdíj külön 30 kr.
 Hirdetmények elfogadhatók a ki-
 adóhivataltól kivül egyedül **Hansen-**
stein és Vogler hirdetésfelvételi
 hivatalában Budapest: Dorottya-utca
 5. sz. I. em. Becc: Wallfischgasse 10. sz.
 Prága: Graben 27.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:

Belváros, Kalap-u. 15. sz. I. em.

A lap szellemi részét illető minden köz-
 lemény a szerkesztőséghez intézendő. —
 Bérmentetlen levelek csak ismert e-
 zektől fogadhatók el. — Kéziratok nem
 adhatók vissza.

Kiadóhivatal:

Belváros, Lipót-u. 2. sz. földszint **(Ker-
 tész József** könyvnyomdai irodája)
 hova a lap anyagi részét illető közlemé-
 nyek (előfizetési pénzek, hirdetések
 kiadás körüli panaszok) intézendők.

Budapest, május 30.

A politikai világ figyelmébe ismét az iberiai félsziget iránt, hol a polgárháború vérengzései már évek óta napirenden vannak és végromlással fenyegetik a saját sorsának urává lett spanyol nemzetet. Egy újabb fordulat van bekövetkezében és ez teszi szokottabbnál érdekesebb Spanyolországot, melyben a republikánus és a legitimitásnak uralmi kérdését megoldani már-már képtelenek lettek; mert az anélkül is heves román eredetű spanyol nép elvesztette minden conservatismusát, fentartó elemét, mely még a legliberalisabb pártoknál is megkivántatik, hogy elveiket diadalra juttassák és eszményeiket megvalósítsák, azoknak tartósságot szerezzenek.

Mint a „Journal de Paris” e hó 27-én jelentette és a hiteltérdeklő „Journal des Débats”, valamint a klerikális „Univers” megerősítik, egy hohenzollerni hercegnek kandidátója a spanyol trónra újabbán fölült és három jelenlegi spanyol miniszter, köztük Sagasta és a kormányelnök ily századékokat támogatni készek.

E hírek, melyek immár kétszeres megerősítést nyertek, habár politikai calembourgnek látszanak, sokkal komolyabbak, hogysem horderejüket figyelmen kívül hagyni lehetne.

A német császári dynastia, mely már 1870-ben rávété szemézt az akkor elisponibilis Spanyolországra és össze akarta azt eskettetni a hohenzollerni Frigyes herceggel, de ezen terjeszkedési szándékáról az 1870 és 1871-ben vitt csaták folytán lemondott, most, miután jó viszonyát Franciaországhoz úgy ahogy visszaállította és új nagy követe által — ki jöllehet herceg — a francia köztársaságot üdvözölte, ismét kész frigyét kötni és az időközben szalmaövegygyé lett Spanyolországnak urat adni.

Ez ugyanazon kísérlet, mely négy évvel ezelőtt mint casus belli lön fölütintve és a német hadidicsőség által elfelejtve. Akkor — mint az események is igazolták, — csakis ürügynek tekintette mindenki a hohenzollerni candidaturát arra nézve, hogy Poroszország vezénylete alatt Bismarck az összes német hadakat a Rajnához vezéreltethesse és a francia nemzet, mely ily háboru esélyeire elkészülve nem volt, megalázza.

Franciaország akkor elég megdondolhatlan, sőt könnyelmű volt, hogy ily családtag ellátási ügyben önmagára nézve veszélyt látott, melyet az „ultima ratio”-val kellett visszautasítania. — Azonban tempora mutantur et nos mutantur in illis. A négy évvel ezelőtt megpendített candidatura, ha ténynyé is válnék, ma már nem képezne veszélyt Franciaországra nézve, mert az erődítésekre óriás összegeket áldozó francia köztársaság békét akar.

A francziák most egészen másképp gondolkoznak, és mint egy tekintélyes párisi lap nyilatkozik, csak szenvedélytelen nézők akarnak maradni oly eshetőséggel szemben, melyet sokan kihívásnak tekinthetnének.

Az új fordulat Spanyolországban, ha, mint hírszteklik, csakugyan bekövetkezik, mindenestre Franciaországot érintetlenül fogja hagyni; azonban nem úgy a többi trónkövetelők, kik még most sem fáradtak bele azon vérengzésekbe, melyek az általuk kormányzandó népet már előre megzidelelik és a polgárháboru iszonyúságival megrémítik.

A hohenzollerni candidatura nem bír a legitimitásnak még árnyékával sem, nehéz lesz tehát a fanatizált karlistákat megnyernie. Az egyedüli támasz e merész kísérletnél csakis a jelenlegi spanyol kormány tagjai lehetnek; de ezek sem vezethetik oly könnyen a népet oda, hol replikánus törekvéseiről lemondania kell.

Mi e kísérletet a spanyol ügyek újabb összebonyolításának tekintjük, mely még nagyobb zavart, még nehezebb kibontakozást fog maga

után vonni, ha csak nem valami más ennél is meglepőbb fordulat — minőknek Spanyolország nincs hiányában, — be nem következik, mely képes lesz a vihart lecsillapítani.

— **Az országos középpártnak a választási törvény tárgyában kiküldött 9 es küldöttsége hétfőn június 1 jén d. u. 5 órakor, a középpárti kör helyiségében ülést tart.**

— **Az országgyűlés munkaprogramjára vonatkozólag, mint a „P. N.” hallja, a kormány sulyt fektet arra, hogy a tanácskozások június hó végén befejeztessenek s a július, augusztus és szeptember hónapokat a kormány megnyerje az előterjesztendő javaslatok kidolgozására. Jelenleg a választási törvény tárgyalása sürgettetik, s ez képezi a képvis. ház. tanácskozásának legközelebbi anyagát, e törvény jövő héten az osztályok elé kerül! a Deák-kör hétfőn fogja tárgyalni.**

— **A középtanodai törvényjavaslat tárgyalásának elhalasztását több oldalról sürgetik; a „P. N.” azonban még nem mond le a reményről, hogy a javaslat már közelebb tárgyalatni fog.**

— **Az egyház és állam közti viszony rendezése tárgyában kiküldött bizottság hetes albizottsága tegnap d. u. 1 órakor tartott ülésében hitelesítették az utóbbi ülés jegyzőkönyve, s a nagy bizottság közelebbi ülésén, melynek ideje még nincs meghatározva, megteendő jelentését.**

— **A bányajogi bizottság tegnap d. u. 5 órától 1/2-ig tartott ülésében a bányatörvényjavaslat részletes tárgyalását kezdvén meg, annak 8. §-át haladt. A három első §-ra beadott módosítások fölött holnap határoz a bizottság. Jelen volt a kormány részéről: Bartal kereskedelmi miniszter és Reitz miniszteri tanácsos.**

A bányajogi bizottság tegnapi üléséről még a következő részleteket vettük: Az 1., 2. és 3. §-s. rendelkezésre vonatkozólag következő módosítványok adtak be:

Az 1. §-ra. Oly ásványok és ásványvizek, melyek a földbirtok tartozékát nem képezik, és az ezen törvényben megállapított feltételek mellett bárki által tulajdonul megszerezhetők a következők. (3. §.)

Az 1. és 2. §-ra. Azon ásványok és ásványvizek, melyek a földbirtok tartozékát nem képezik, szabad ásványoknak nyilvánítván és a jelen törvény szabványainak megtartása mellett bárki által tulajdonul megszerezhetők.

Kivételnek a szabály alól a só és sóoldatok, valamint azon sófajok is, melyek a sótelepeken vagy azokkal közvetlen összeköttetésben találtak. Ezen ásványok a fönálló törvények értelmében kizárólag az állam számára maradnak fontartva.

A sóra vonatkozólag a 2. §-hoz: Az államkinestárnak a konyhasó s annak oldataira, valamint azon sófajokra is, melyek a konyhasó-telepeken vagy azokkal közvetlen összeköttetésben találtak, vonatkozó kizárólagos egyedürségi joga fölött külön törvények rendelkeznek.

E módosítványok sorsa fölött a ma d. u. 5 órakor tartandó ülésben határoz a bizottság.

A 4. §. következőleg szövegeztetett: A kérdéses ásványokra vonatkozó minden jogositvány megadása a bányahatóságok illeti.

Az 5. §-ba új szövegezésül beleszurattott: „Bányajogositványt a jelen törvény alapján mindenki nyerhet” az 1872. s. t. cz. 123. §. értelmében iparüzletet önállóan gyakorolhat. A kivételre nézve e §. 2-dik kikezdésében kitöröltettek e szavak „a dősság útján” és megtoldott az örökösödés esetében lehető bányajog szerzésre nézve azzal, hogy ily esetben a miniszter intézkedik.

A 6. §. változatlanul a 7. §. első bekezdése így módosított: „Fölszín és föld alatt kutatni mindenütt szabad kivéve” a többi marad.

Az e. pont alatt „érdekelt” kihagyatott s marad a „tulajdonos” szó magára.

— **A szászok törekvéseivel szemben azon vidékek hazafias lakossága is — mint a „Hon” írja, — kezdi hallatni szavát. A brassóvidéki tíz magyar falu lakossága nyilatkozatot küldött a belügyminiszterhez, kijelentvén, hogy ők Brassóvidék azon föliratához, mely a belügyért a szász nemzeti egyetem ügyében perbe fogatni kéri, nem járultak, sőt még ott helyben óvást tettek ezen fölirat ellen. Kijelentik ezt, hogy az ország előtt ne legyenek azon hazaellenes törekvések között, kiket a közvélemény méltán ítél el.**

— **Albrecht főherceg és a határvidékmozgalmak.** Több lap — írja a mai „Pester Corr.” — azt jelentette, hogy Carlogagoban egy lelkes Albrecht főherceghez,

midőn ez Horvátországban és a határvidéken körutatott, beszédet intézett, melyben oly óhajok nyilvánultak, mik államveszélyes tendenciákat árultak el, de mindegyik lap hozzátette, hogy a főherceg felelete nem tudatik.

Most legjobb forrásból jelenthetjük, hogy ő fensége, bár alig ért valamit horvátul, Horvát, Szlavon- s Dal-mátországok megnevezésekor a szónoktól a kedvetlenség minden jelével fordult el és a beszédet nem méltatta válasza. A polgármester azzal mentegette magát, hogy a lelkész csak a főhg üdvözölhetésére kért engedélyt, de beszéde tartalmát nem közölte senkivel.

— **A hagyatéki eljárás szabályozását tárgyozó törvényjavaslat.** már jelentékenyen előhaladt, miért is befejezése rövid időre várható; egyuttal arról is értesítünk, hogy a fönemlített javaslat végleges meghatározása után a gyámhatóságok hatáskörének szabályozása iránt készített törvényjavaslat alapelveinek megállapítására a bel- és igazságügyi miniszterium tagjaiból alakítandó vegyes bizottság fog egybehivatni.

— **Illetékes helyről megezőfoltatik a „Pester Lloyd”-ban azon hír, mintha a horvát bán a magyar minisztertanácsban erőlyesen föl szólalt volna a még be nem keblezett határvidéki szerbek nevében. A horvát bán — miután a congressusi választások egy része horvátterületen ejtetik meg, a dolog természeténél fogva meg volt hiva a minisztertanácsba, hogy netalán észrevételeit megtehesse, de ott sem a főnebbi, sem más olynemű föl-szólalásokat nem tett, mintha a szerb ügyet horvát autonóm ügynek kívánta volna tekinteni, vagy Horvátországának illetéktelen befolyást öhajtott volna vindicálni, s így azt sem követelte — mi szintén horvát lapokból ment át a magyar sajtóba — hogy a congressus egész menetét a min. elnök és ne a vallásügyi miniszter vezesse. Mindez koholmány. A szerb congressus tárgyában minden intézkedés mindig a min. elnök nevében szokott megtörténni, és most is az ő nevében ment legfőbb helyre az illető fölterjesztés.**

— **A m. kir. igazságügyminiszter** a következő körrendeletet intézte az összes e. f. kir. törvényszékek elnökeihez s a telekkönyvi hatósággal fölruházott kir. járásbírókhoz:

A telekkönyvi irodai személyzet közötti munkafelosztás könnyítése, s egyáltalán a telekkönyvi irodában alkalmazott egyéneknek a telekkönyvezés minden ágában lehető összes fölhasználása végett, czélszerűnek találtott, az 1872-ik évi ápril hó 4-én 4010. sz. a. kibocsátott szolgálati utasítás 35-ik szakaszának második pontját, mely szerint telekkönyvi bejegyzéseket csak telekkönyvvezetők, vagy segédtelekkönyvvezetők teljesíthetnek, ezennel megszüntetni, illetőleg oda módosítani, hogy ezentul az érintett bejegyzésekre telekkönyvi irnokok is alkalmazhatók.

Erről (czím) kellő tudomás és mihez tartás végett azon hozzáadással értesítettik, hogy az érintett telekkönyvi bejegyzéseket csak oly telekkönyvi irnokok teljesíthetik, kik a telekkönyvi vizgát jó sikerrel letették.

Tarthatván egybíránt attól, hogy kivált az első időben, a még kellő gyakorlattal nem bíró telekkönyvi irnokok által eszközözendő bejegyzéseknél könnyen hibák is tetemnek, ennél fogva figyelmeztetik egyuttal (czím) miszerint ennek elhárítása tekintetéből, a minden egyes bevezetésnek, az iroda igazgatással megbízott telekkönyvvezető által leendő összegezést, illetőleg a bevezetés helyessége fölötti ellenőrzést elrendelő szolgálati utasítás 34-ik szakaszának szoros megtartása fölött ezentul kétszeres figyelemmel órködjék.

— **A romániai csatlakozásokra nézve,** mint annak idején érintettük volt, a román és a magyar kormány közt ellentétek merültek föl, a mennyiben a magyar kormány vagy a két (orszvai és tömösi) csatlakozás egyszerre kiépítését, vagy egyforma tarifa kezelését kívánta. Mint a „Pest. Corr.” írja, sürü sürgönyváltás folyt a magyar és román kormány közt ez ügyben, melynek eredménye az, hogy a magyar kormány tegnap egy ultimatumot küldött, a melyre eddig válasz nem érkezett.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május 30-án.

Elnök Perczel Béla az ülést megnyitván bemutatja Sopronmegye fölterjesztését az államháztartás rendezése tárgyában.

Több képviselő kérvényt nyújt be az állam hátralékok követeléseit értékesítéséről.

Következett a napirend: a kérvények tárgyalása, mely minden észrevétel nélkül befejeztetett.

Következett a napirend második tárgya: az ügy-

Hamarjane

védi rendtartásról szóló törvényjavaslat folytatálagos tárgyalása.

Elnök: Kérem az előadó urat, méltóztassék helyét elfoglalni. (Az előadó nem jelentkezik. Nagy zaj. Félkiáltások: Hol van az előadó? Helyettesíteni kell! Átalános mozgás. Többen kérnek szót. Péchy Tamás szólni akar, de a zajban nem hallható. Schmausz Endre az előadó helyettesítése céljából az előadói székletet elfoglalni készül.) Elnök fölkéri a házat, hogy míg az előadó megérkezik, a napirenden levő harmadik tárgyat vegye tanácskozás alá.

Péchy Tamás az előadó helyettesítése ellen nyilatkozik.

Várady Gábor megjegyzi, hogy nem tudható, vajon az előadó el fog-e jönni? Legszívesebben tartaná tehát az ülést rövid időre felfüggeszteni s a központi bizottságot utasítani, hogy a szünet alatt összeüljön, új előadót válaszson.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Rövid idő múlva az ülés ismét megnyitják s **Matuska Péter** előadó elfoglalja az előadói székletet, bocsánatot kérve a háztól, mert azt vélte, hogy a kérvények tárgyalása nem fog oly rövid időt igénybe venni.

Ezen incidens után folytatják a törvényjavaslat tárgyalását.

A 35-ik szakasznál

Lázár Ádám határozottan kívánja kimondatni, hogy a kamra névsorából való kitérésli határozat kivétel nélkül, mert e szakaszban hivatkozás történő egy korábbi szakaszra általában, melyben a halálózása esete is előfordul, azon sajátosság eset áll elő, hogy eszerint a határozat a meghalt ügyvéddel is volna közzendő.

Csemeghi Károly nem hiszi, hogy a hivatkozás zavarra adhatna okot, mert az különben is önmagától érthető, hogy a halálózás esetében az elhaltal a határozat nem eszközölhető.

Várady Gábor indítványára e szakaszban határozottan kitérnek a korábbi hivatkozott szakasz azon pontjait, melyekben a kézbesítés eszközölendő.

A 37-dik szakasz változatlanul elfogadtatott.

A 38-dik szakaszt Lázár Ádám kihagyatni kívánja, mert ellenkezik a pörrendtartás rendelkezésével, mely szerint nem ügyvédek is képviselhetik a feleket.

Csemeghi Károly megjegyzi, hogy e szakasz ép úgy megengedi, mint a pörrendtartás a nem ügyvédeknek a képviselést, csak hogy elrendeli, hogy ezért díjt nem igényelhet, amit teljesen indokoltnak tart.

Paczolay János kihagyatni kívánja a szakaszról azon rendelkezést, hogy a nem ügyvéd a hatóságok előtti képviseletnél sem követelhet a maga számára díjt.

Deáky és Solymossy Lázár indítványát pártolják; az utóbbi nagyon soknak tartja a tudori oklevélért fizetendő díjakat, melyek szerinte 300 frtra rúgnak, mire az igazságügyminiszter megjegyzi, hogy azok mindössze 100 frtot tesznek.

Csikó Sándor Lázár Ádám indítványát pártolja.

Tisza Kálmán azt tartja, hogy oly eljárásról valakit eltiltani, melyre a törvénykezési rendtartás engedélyt ad, hogy t. i. nem ügyvéd is lehessen képviselő, nem igazságos. Igaz ugyan, hogy a díjvétel ezek részére nincs határozottan megtiltva, de az mondatik a törvényjavaslatban, hogy díjt nem igényelhet, s aki nem ügyvédnek díjt adott, — azt attól ismét vissza követelheti. — Ez épen annyit tesz, mintha valaki azt mondaná, hogy lopni szabad ugyan, csak rajta ne érjék a tolvajt. Ez mondatik, hogy e rendelkezés a zugírászat megállítására céljából hozott: szól azonban azt hiszi, hogy az ugynevezett zugírások legnagyobb része eddig is ügyvédek által állott s így e rendelkezés még a zugírászatot fogja előmozdítani.

Ezen tekintetből azt indítványozza, hogy a 38. és 39. szakasz a központi bizottsághoz utasítsassék vissza

azon meghagyással, hogy csak visszaélés esetében vonassanak a nem ügyvéd képviselők büntetés alá.

Bobory Károly figyelmeztet a központi jegyzőkre, kik ezután, ha a törvényjavaslat e rendelkezése érvény nyerne, nem követelhetnének díjt oly eljárásaikért, melyeket pl. a közigazgatási hatóságok előtt végeznek.

Matuska Péter előadó kijelenti, hogy a központi bizottság a visszautasítás esetében is csak a jelenlegi szöveget terjeszthetné a ház elé. A bíróságok a nem ügyvéd meghatalmazottnak most is csak a költségeket itélik meg, de a díjakat nem. Az alkusz díj is csak meghíttelt alkuszoknak itéltetik meg, az ügyvédre nézve pedig ezen eljárást annál jogszerűbben lehet alkalmazni, mert képesítését nehezen és nagy fáradsággal szerezte meg.

Pauler Tivadar igazságügyminiszter nagy különbséget tesz a tvjavaslatnak szóban forgó rendelkezése és a Tisza által fölhozott példa között; amennyiben a lopást a törvény fenyték terhe alatt tiltja, a tárgyalás alatt levő szakaszban pedig határozottan kimondattatik, hogy azon nem ügyvéd, aki a törvénykezési rendtartás megengedett eseteiben végzi a felek ügyeit, nem követelheti a díjazást. Ami a zugírásokra vonatkozó megjegyzést illeti, kijelenti, hogy fölfogása szerint képesített ügyvéd zugírásznak nem tekinthető. (Helyeslés.) Ezen szakasz csak az a célja, hogy oly emberek üzletszerű működését akadályozza meg, kik ügyvédi képesítéssel nem bírnak.

Tavaszi Endre Paczolay indítványát pártolja s figyelmeztet arra, hogy pl. az építészeti hatóságoknál sok esetben a felek érdeke kívánja azt, hogy nem ügyvéd, hanem pl. technikus képviselje a feleket; ezektől pedig a díjazást megtagadni nem igazságos.

Mády megjegyzi, hogy e szakaszban képviseletéről és nem folyamodványokról írásáról, vagy hasonló dolgokról van szó. Ott pedig, hol más jogainak képviseletéről, igazainak védelméről és érvényesítéséről van szó, ott csakugyan az ügyvéd van kizárólag hivatva eljárni. Elfogadja az eredeti szerkezetet.

Ghiczey Paczolay indítványát pártolja; teljesen magáévá teszi a tvjavaslat e szakaszának intézkedését, mert csak ily uton véli a nálunk nagyon is elburjánzott zugírászatot megakadályozhatni.

Várady Gábor Tisza indítványához csatlakozik.

A ház Tisza indítványát fogadta el.

Deáky Lajos a 43-dik cikkhez, **Lázár Ádám** pedig a 44-dik és 52-dik cikkhez módosítványokat nyújtanak be, melyek az előadó és a miniszter észrevételei után el nem fogadtak.

Az 55-dik cikknel, mely arról szól, hogy a fél mikor kérheti az egyezkedéssel meghatározott jutalomdíj leszállítást, **Várady Gábor** azt indítványozza, hogy ez akkor is történhessék, ha szemben a teljesített munkáról a díj túlságosnak mutatkozik.

Paczolay János azon véleményben van, hogy az egyezkedés legjobban óvja meg a fél érdekeit, és hogy nem szükséges sok oly kifogást fölvenni a törvénybe, melyből azután új porlekedés támad, azt indítványozza, hogy ezen és a fejezet többi szakaszai új átdolgozás végett utasítsanak vissza a központi bizottsághoz.

Vécsey József báró és **Lázár Ádám** Várady módosítványa mellett nyilatkozik, **Matuska** előadó a szerkezetet védi.

A ház Paczolay indítványát fogadja el.

A 63-dik pontot, mely arról szól, hogy az ügyvédnek meghatalmazással kell bírnia, **Lázár Ádám** kihagyatni kéri, mert ez már a pörrendtartásban foglaltatik. Az indítvány **Matuska** előadó észrevételére, hogy ezen rendelkezés épen ide tartozik elvetett.

A 64-dik cikknel, mely arról szól mit tartalmazzon minden fölhatalmazás **Paczolay** az „egyezség-kötést kihagyatni kéri, **Horánszky** Nándor pedig irályi módosítványt tesz.

Mindkét módosítvány elfogadtatott.

hütel, önző jellemtelenség és férfiatlan árulás: ez is ilyen volt Franciaország, minővé azt a második „Empire“ nevelte, ilyen volt ama épület, melyet a jelenkor „Baál-és Bál-cultusa“ mint az emberi bölcsesség csodátökélyének netovábbját csodálta és üdvözölte!

Oh, ti életképes nemzetek, kikben még romlatlanul él a honszeretnek és erkölcsi erőnek lángja! vegyetek példát a főnében eseten, hol az eredmények politikája által megvesztegetve, a szellemus, de elfajult francia nemzet: erkölcsöt, igazságot, jogot és jellemet áruba bocsátott egy becsstelen zsarnoknak szemfényvesztéséért...! óvjátok a honfiú és emberi erényt, és tudjátok meg, hogy minden mulasztás, melylyel a télen hanyagság a nemzet sorsát hivatlan bitorlóknak büntetőjébe súlyesztí... visszahozhatlan károkat és gyógyíthatlan sebeket ejt a nemzet testén, miknek másodlagos és tertiár kórlája végkép megemészti a néptetnek vázát s velőjét!...

Minden ország támasza, talpköve: a tisztá erkölcs! mely, ha megvész... Róma ledől... s rabigába görnyed!...

„Az én kezeim közt Franciaországnem fog tönkre menni!“... ezt a most elzúllott császár, midőn még fénykődök árjában uszott, ünnepélyesen kijelenté. — Ezt Franciaországnak jobban kellett volna emlékében tartania, s annak teljesítését jobban ellenőrznie, mert a nyegleségből a valóságba átfordítva ez annyit jelentett, hogy: „én Franciaországot menthetetlenül tönkre fogom tenni!“

S ugy tevő!

A gonosztevőnek december 2-áról (eredő belső politikája, Franciaországból egy „Bas-Empire-t“ csinált, a külpolitika ezen teljesen szétzilált országot végül barát és szövetséges nélkül az első szilárd lökés rohama alatt szétzúzatta. De midőn Franciaország ezen roham alatt összeomlott, csupán azért bűnhődött, mit 1848 óta 1852-ig vétkezett, mikor a Demetrius-mesék legotrombábbika által magát egész dühel a „Ruere in servitium-nak“ rivalgására csábítottai engedte. Mihelyt egy nép a hazugságnak, árulásnak és fajtalanágnak mámoroklyhét vad féltelenséggel fenéig üríti, akkor nincs joga annak

Lázár Ádám a 69-ik cikket kihagyatni kéri, **Deáky** pártolja ez indítványt.

Csemeghi ellene szól, a ház pedig elveti, ép úgy **Deáky** azon indítványát is, hogy a 75-dik cikk kihagyassék.

A 77. cikknel, mely a fegyelmi bíróság összeállításáról szól, élénk vita fejlődött.

Schmausz Endre indítványozza, hogy az eredeti miniszteri szerkezet álltassék vissza, t. i. hogy a fegyelmi bíróság kizárólag kamaratagokból álljon.

Lázár csatlakozik ezen indítványhoz. **Ghiczey** hasonlóképen az ellenkezőt az ügyvédi önreret megsértésének tartja.

Paczolay ezt tagadja s élénken védi a központi bizottság szövegezését, mely szerint a fegyelmi bíróság fele részben kamarai tagokból, fele részben pedig bírákból áll.

Matolay melegen pártolja Schmausz indítványát. **Vidliczkay** hasonlóképen ezt pártolja.

Tisza Kálmán elvben jobbnak tartja Schmausz indítványát, azt a jelen esetben is elfogadja ha megnyugtatót nyer a fölött; hogy a 96-ik cikk oly képen fog módosítani, hogy a fegyelmi bíróság felek fölött nem fog itélni csak az ügyvédek fölött.

Pulszky Agosta központi bizottság véleményét védi. **Pauler** miniszter eredeti szerkezetét jobbnak tartja, és a mellet fog szavazni.

Matuska előadó megnyugtatta Tisza Kálmánt a 96-ik szakaszban kívánt módosítás tárgyában (ellenmondás „nincs joga.“)

Horánszky tiltakozik az ellen, hogy az előadó elfogadhasson oly módosítványokat, melyek a központi bizottság által megállapított elvekkel ellenkeznek, a központi véleményt pártolja.

Szavazásnál Schmausz indítványa lett 55 szavazattal 48 ellenében elfogadva.

A 96-dik cikknel **Tisza** Kálmán behozza előbb említett módosítványát, mely szerint ha a költségek a panasztevő fél által térítendőek meg, a fegyelmi bíróság az ügyet a kir. bírósághoz tartozik áttérni.

Elfogadtatott.

A 102-dik cikknel **Lázár Ádám** a kir. ügyész befolyását fölöslegesnek tartja.

A ház a benyújtott módosítványt elveti.

A 107-dik cikknel, mely a fölfüggesztésről szól a „jogerőnyes“ szót kívánja benyújtani, a cikk végén pedig kívánja, hogy hivatkozás történjék a 106-dik cikkre.

Matuska előadó megjegyzésére az első módosítvány elvetett a második pedig el lett fogadva.

Midőn még **Matolay** a 109-dik cikknel egy tévedésből eredt észrevételt tesz, és **Lázár Ádám** irályi módosítványt a 110-dik cikkben elfogadtattak, az ülés befejeztett.

Holnap 10 órakor ülés, 12 órakor pedig az osztályok fogják tárgyalni a főrendek módosítványait a keleti marhavészről és a vasutak kártérítési kötelezettségéről szóló tvjavaslatok tárgyában, továbbá a keresk. ülnökök szaporításáról szóló tvjavaslatot is.

Külföldi szemle.

Budapest, május 30.

Franciaország. A francia sajtót a nièvre-i választás foglalkoztatja. Mint tudnivaló, Bourgoing báró lett megválasztva, ki mint nyílt bonapartista az „Ordre“ című lap jelentése szerint mindjárt megválasztása után Chislehurstba utazott, hogy ott, mint képviselő, bemutassa a császári herczegnek és Eugeniának hódolátát. — Különösen a párisi hivatalos sajtó, mely egészen zavarba jött, csodálkoznak a bonapartista párt ezen győzelmére fölött, megelégedve arról, hogy e siker nekik köszönhető. Ok, mint a „Journal des Débats“ mondja, május 24-diki

azon salaknak örömköcséréséről panaszkodni, mit az ily zagyalék alja nyújt.

A decemberi kormány két jellemzetes hőstettel kezdé pályafutását, mindkettő az 1852-dik évi januárból erede: az egyik az Orleansok magánbirtokainak elkobozása, mely rablás által a kalandorfnök az ő bandájához méltónak igazolta magát, a második hőstett a svájci köztársaságnak brutális fenyegetése volt, mely, mint a mesebeli bárány, állítólag a Tuclirák dombján leselgő farkasnak forrásvizét megzavarta volna. Azon szemérmelen jegyzékharc, mellyel „Monsieur le Président“ a köztársaságot üldözte, — a köszönet volt azért, hogy 1838-ban a Helvétia kevés híjjával azon óriási könnyelműséget követte el, miszerint ugyanezen minta „herczeg“ miatt Franciaorhonnal háboruba keveredett volna.

Akkoriban Lajos Fülöp kormánya Helvéciát egy „Klocus hermétique“-el fenyegette, mert ez a „Strassburgi lázongó“ jávára az ő szabad menhelyét föntartotta; most ugyanazon lázongó, midőn épen a csupa gonoszettekől összetoldott császári palástját próbálgatta, ezen Schveicset ugyancsak, egy „légmentes zárattal“ fenyegeté, mert ez egy francia szökevényeknek nyújtott menhelyet, kik honuknak alkotmányát, törvényeit és békéjét Mandrin bandájának betörése ellen megakarták védeni. A berlini és bécsi udvarok is fölhívtak, hogy „a forradalmi elméletek ezen tenyészkerájének“ említett eljárásában közreműködjenek, mindazonáltal sem Bécsben, sem Berlinben nem voltak oly egygyűiek a decemberi-herczegnek hajdúi gyanánt szolgálni, s végre is ezen sajtóságos hálabizonyíték, melyet a „repülő Hollandus“ az ő „Helvét polgártársainak“ szánt vala, abban sült föl, miszerint a fölhívott szomszéd-államok közül valamennyi kerekben megtagadta az ezen vállalatban való részvételt.

„Az anyagi érdekek támogatása!“... ez volt ama, minden szük lelkek és alacson jellemek részre csábítólag bemázolt függöny, mely mögött a „második császárság“nak sikerült „a francia társadalom történetét Európának botrány-kronikájává tenni.“ (Le dernier des Napoleons 110. lap.)

(Folytatás következik.)

A „KÖZÉPPART“ TÁRCZÁJA.

Egy kalandor uralma.

(Jelenkori tanulmány.)

Közlő: **Petényi Otto.**

(Folytatás.)

Az anyagi „prosperitásnak“ látszólagos színe alól kiütközött az erkölcsi szenvedésnek undorító torzképe a legmeztelebb valóságban... Egy szuette trónfölség: mint egy akaratlan álomkóros, kit egy koronás grissette vezet akaratos szoknyakötőjén; — a „nemzet“-nek ugy nevezett képviselői, kik felsőbb rendeltre, hol a Serail némáinak fejbőlöntő csapatját, hol a mamelukoknak ordító csordáját képezték; az állambáztartásnak minden ágai a legmeselebb zürzavarban, a burokratikus rest-ség és lelkiismeretlenség biztos ajánlat az udvarnál, a nyilvános pénzeknek elfecsérlése és elidegenítése a „virements“-ok czime alatt formaszerint már szentesítve, a közigazgatás minden részében a megvesztegethetőség a „bon-ton“-hoz tartozott, az igazságszolgáltatás névről is alig ismeretes, az adóságesimálás a legörültebb milliard-stylásban; a családi élet fölbomolva, ... a nők ... a legtöbbet igérőnek szánt áruzikkek ... a brutális bűn mint szabadlevél, ... a család ... érdem ... a nép ... a vidéken vakhittel buzdító s a városban communismussal izgató méregkeverők kezeiben, a tengeri had ... egy hamisított számla, a sereg ... vezérek híjjával, kötelesség-érzet és fegyelem nélkül készen „az utolsó lábíg“ — archiprét! magát — százezerenként harez nélkül ... elfogatni, a sajtó ... tudatlan, eladó, hazug, henczegő, az irodalom ... egy szennyes ganéjjal telt, csábítólag zománcolt edény, a szinpad ... egy bordély ... a népdal ... egy illetlenség, a közvélemény ... egy absynttal és hamis „gloire“-al megrészegett kéjné; — mindenféle sok zaj és semmi tartalom, mindentűt érte-tett látszat és schol ép való, minden szétzilálva, inga-gozva, elsatnyulva, korhadozva, mindenféle: otrombaság, csalárdtság és ámitás, tires phrásisok, szószaporítások és

szövetségeik ellen forpulkan és figyelmeztetik Franciaországot, hogy az újja ébredő caesarismustól óvakodjék.

Spanyolország. A hohenzollerni hercegnek spanyolországi kandidaturájára nézve a „Journal de Paris“ legújabb érkeztet számában ezeket írja:

Madridból rendkívüli fontosságú híreket veszünk, melyekre olvasóink teljes figyelmét fölhívjuk. Egyik levelezőnk szerint, a ki kivételosen olyan helyzetben van, hogy értesülést nyer a politikai világ titkairól, egy porosz herceg kijelölése a spanyol trónra legközelebb ismét fölélesztetik és pedig következő körülmények közt:

A köztársaság elveszett Spanyolországban. Ezt mindenki látja és érzi. Csak az a kérdés, ki lesz örököse. Először Alfons Aszturiai hercegre gondoltak. Személyét illetőleg ő igen tetszenék a politikai férfiaknak s nevét jól fogadná a hadsereg. Szerencsétlenségre a herceg még nagyon fiatal s attól tartanak, hogy uralkodása első éveiben anyjának s még inkább anyja környezetének nagyon nagy befolyást engedne. Minthogy Alfons herceggel nem megy, Montpensier hercegre és a hercegnőre gondoltak. — Kérdésközlők nála, de ő határozott és föltétlen vonatkozással felelt. (E körülményt egy épen most érkezett sürgöny is megerősíti, mondja a „Journal de Paris.“)

Erre fölmerült a régi eszme, hogy porosz herceget, Hohenzollernt vagy mást kellene meghívni. Három miniszter támogatta ez eszmét. Közülük volt Sagasta miniszterelnök. Reménylik, hogy a döntő perczben Serrano tábornagyot is megnyerik s Concha befolyását, aki alfonsista maradt, neutralizálják. A maga részéről a berlini cabinet, hogy az ügyet közelből figyelemmel kísérhesse s a siker többé-kevésbé kedvező esélyeit, melyekkel egy porosz herceg jelöltsége járhatna, evidentiában tartsa. Hatzfeld grófot, előbb titkár s párisi követségnél, aki az illető herceg és Bismarck ur teljes bizalmát bírja, bizalmas utasításokkal küldötte Madridba.

Levelezőink közleményei szerint a porosz cabinet és Sagasta tervei támogatást nyernek azon elégedetlenségben, melyet ez idő szerint a madridi lakosság Franciaország iránt táplál; az elégedetlenség ma tényleges vagy képzelt támogatásban lel okát, melyben a francia hatóságok s különösen a határ-megye prefektje a carlistust részesítik.

Különlélek.

Budapest, május 30.

(Kinevezések.) Az igazságügyminiszter Glück Lajos orvost a kassai kir. törvényszékhez orvossá nevezte ki. A pénzügyminiszter Lieb Emil pénzügyári szemlést pénzügyári biztossá, Tornócsy György adóhivatal ellenőrt adószedővé nevezte ki.

— **Ö fölségnek** nem rég érdekes emléket nyújtott át Jankovich országgyűlési képviselő. Gritti András velencei doge ugyanis 1523-ban ő fölsége egyik ősenek: Antal lotharingiai hercegnek ezüst nyakláncot ajándékozott, s azt mindaddig Nancyban őrizték, míg a családi kincstár is a forradalom áldozatiául nem esett. A lánc egy részét elásta valaki, de később megtalálta egy munkás, leltől a Franciaországban élő Jankovich-család egyik tagja vásárolta meg. Ettől jutott a láncdarab később Jankovich országgyűlési képviselő birtokába, ki sietett azt ő fölségnek följajánlani. A király elfogadta az ajándékot és Jankovichnak sajátkezű aláírásával ellátott arczképét küldte meg viszonzásul.

— **A király** Liptay Ferencz nyugd. honvéd-alezredesnek az ezredesi czímet; Reitz Frigyes, a földmívelés, ipar és kereskedelmi magyar miniszterium miniszteri tanácsosának, 40 évi hű és sikeres szolgálatai közben szerzett érdemei elismerésül, a „bányai“ előnév használhatóságának engedélyezése mellett a magyar nemességet díjmentesen adományozta.

— **Egyházi kinevezések.** Ő felsége a veszprémi káptalanban Csecsimóvics Ferencz kanonoknak a boldogságos szűz Máriáról, nevezett csüpföldői ezimzetes prépostságot, Ploszszter Ferencznek pedig a sz. Mártonról nevezett Solymosvár melletti buclhi ezimzetes apátságot adományozta; továbbá Tindiró József fülel-püspöki és Haffner Ignác jolsvai lelkészeket a rosnyói székes-káptalan tiszteletbeli kanonokaivá nevezte ki.

— **A magyar mérnök és építész egylet,** ma (szombaton) este tartott ülésében Balogh Mihály tartott fölvizsgálást a badeni nagyhercegség vaspályáról s azok kezeléséről. E fölvizsgálás csak folytatása volt ugyancsak ezen nagyhercegség közúti és vízi hálózásáról tartott érdekes fejtegetéseinek. Különösen kiemelte jelen alkalommal, hogy Bädenben a vasutak állami kezelése sikerresnek, sőt hasonlíthatatlanul olcsóbbnak és rendesebbnek bizonyult be, mint a magán vasutaké; s így azon közönségesen fölhivatni szokott érv, hogy államvasutaknál a kezelés szükségképen rosszabb és drágább, mint a társasági pályákon, egyáltalában nem bizonyítható be semmivel sem. Persze akkor nem kell szemmi drága igazgatótanács, óriási hivatalnok személyzet stb. a mi közönségesen drágává teszi a kezelést. A hallgatóság megéljenezte az érdekes előadást.

— **Az orsz. közéleti tanáregylet választmánya** f. évi június 3-án esti 8 órakor a Hungaria szállodában t. Ney Ferencz, egyetli elnök ur 40 éves tanítói jubiléuma alkalmából közvesorát rendez, melyre a t. egyetli tagok s a helybeli közéleti tanáregylet tagjai vezennel tisztelettel meghívattak. Egy teríték ára bor nélkül 1 frt 50 kr. A t. meghívottak június 2-án délig a helybeli közéleti tanáregylet tagjainál és Aigner Lajos váci utcai könyvkereskedésében jegyezteshetik magukat elő. Berecz Antal, alelnök.

— **Egy zászlóalj gyakorlaton** Kolozsvárt, mint a „Társadalom“ ban olvassuk, a napokban bizonyos Kimpianu nevű kapitány egy legényt kardjával úgy föbe vágott, hogy vértől lepeve hullott a mellette levő árokba. Ha az ezredes oda nem érkezik, a humánus kapitány minden orvosi segély nélkül hagyta volna ott elvérzeni a szegény katonát. Az ezredes észrevévé e vérlázító cselekvényt, azonnal kórházba szállíttatá a szerencsétlent. Kíváncsian várjuk, hogy minő büntetést mérnek azon tisztre, ki a botbüntetés eltörlése után, ily büntetésemet lát celszerűnek alkalmazni.

— **A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter** a hitelesítő alá vehető mértékek, súlyok- és mérőeszközökről nagyterjedelmű körrendeletet bocsátott ki, melyben a hossz, az űrmértékek, a súlyok és mérőeszközök hitelesítése körüli eljárást szabályozza az 1874. évi VIII. törvényezik alapján föllállított állami központi mérték-hitelesítő bizottság részére.

— **Kossuth Lajos nővére,** Rutkay József özvegye: Kossuth Lujza, mint a „M. U.“-ban olvassuk, a múlt hetekben utazott végleg Amerikába, hol New-Yorktól mintegy 4 órányira fekvő saját birtokán van lakása. Utjában meglátogatta még Kossuth Lajost is. Rutkaynek két fia van, s mindkettő Amerikában lakik. Egyik fia, Lajos Jova államban De Moine városban ügyvéd, a másik Béla kereskedő New-Orleansban. — Meszlényi Ilona, Kossuth sógornője is most utazott ki Kossuth látogatására, kinek magyar szakácsnőt is vitt, mert Kossuth oly hosszú külföldönidőzése doczára nem tudja megszokni az idegen főzést.

— **Az országos nő-iparegylet** által az egylet ipartanodája és munkabazárja javára június 3-án és július 4-én a császárfürdőben zártkörűtánvizsgálatot rendeztetik. Jegyek a meghívó előmutatása mellett válthatók: Cserhalmi Ferencz egyleti alelnöknek lakásán napunkat d. u. 2 órától esti 6 óráig (Redout-épület); az egylet tanodájában (üllői-ut 1-ső szám); a bál estéjén a császárfürdői pénztárnál. Jegyek ára: Családjegy 5 frt. Személyjegy 2 frt. Fölülvezetése közönséggel fogadtatnak s hírlapok utján nyugtáztatnak.

— **A „Pesti férfi-dalegylet“** a „Rudolf koronaörökös jótékony-egylet“ javára f. é. június 27-én Stoll Péter karmester vezetésével és egy katonai zenekar közreműködésével a díszalastélyt rendezendek Clemens városligeti kerthelyiségeiben. A „Rudolf korona-egylet“ ismert jótékony törekvései, valamint a „Pesti férfi-dalegylet“ jó híre ezen díszalastélyt tömeges látogatásáért kezessékednek.

— **Közeletjavításokra** a fővárosi közgyűlés ez évre 10,000 frtot szavazott meg. Ezen összeg szerencsésen ki is merítették már, noha a szükséges közeletjavítások alig kezdtek meg. Ez évben aztán senki hiányos közelet miatt ne panaszkodjék, mert több közeletet javítani úgy sem fognak.

— **Gyermeke sirján** érte az utolsó óra Szabó János szücsimester, kinek elhunytát tegnap már elmenttük. E közbeesülésben állt derék polgárt igen nagy szomorúságok sújták. Néhány év alatt három leánya hunyt el, virító életkorban. Az utolsót néhány nap előtt temette el, s ép a sirját ment ki megkoszorúzni, midőn a nagy megindulást agyszélhűtés érte, minek következtében csakhamar elhunyt, hátrahagyott családjá s ismerősei fájdalomra. Egyik leánya Kertész J. nyomdász neje.

— **Gyors carriera.** Néhány nap előtt P. Gábor nevű boglári származású egyén jött föl a fővárosba és itt a városnál mint díjnok nyert alkalmazást. Tegnap délután adóösszeírási ügyben egy biztossal kiment a Tabánba; itt az 596. sz. házban Turner Erzsébetnél, egy hajós neje, hivatalos teendője közben rosszul lett és kiment az árnyékszékre. Mire visszajött, az ágyról egy pénzárca vezett el, melyben öt ezüst frt és 85 kr. volt. Eleinte a biztosra hárult a gyanu, és az összegyűlt tömeg ezt már hiteltelen is kezdé. Végre mindkettőt a rendőrségre vitték hűszenes vizsgálatot tartottak és az öt forintot csakugyan meglelték a díjnok cipőjében. A tolvaj be is vallotta, hogy a tárczát ő lopta el, rosszullet ürügye alatt az árnyékszékre ment, és oda dobta a tárczát.

— **80,000 frt értékű kepekönvek.** Egy gazdag temesvári kereskedő a tavalyi krach évfordulója alkalmából szemlét tartott „értékpapír“-jai fölött, és úgy találta, hogy azok között 80,000 frt áru bizony egy batkát sem ér. Hogy mégis valami hasznát vegye, ha nem is ő, hát legalább más, azon gondolatra jött, hogy azokat a részvényeket két részre osztotta, igen csinosan bekötette s két fiacskájának ajándékozta, azon szoros meghagyással, hogy e kepekönveket soha eladniok nem szabad, és ha majd megnőnek, szorgalmasan lapozgassanak azokban és ha lehet, okuljanak belőlük.

— **A tankötelettség elvet Persiában** is keresztül akarja vinni a kormány. Jelenleg ezen országban a tanügy egészen a szülőkre van bízva s ezért igen természetesen gyarló lábon áll. Különösen a szegényebb osztályok leánygyermekai közül eddig csak egy pár részült kivételképp oktatásban. A tantárgyak: az arab nyelv, levélírás, nemzeti költemény s történelem, azonkívül természetesen a kórán.

— **Rabkönyvtárak** alakításán buzgokodik a kir. főügyészség. E czélból már több könyvkiadó-társulatot keresett meg s azok közül az angol bibliaterjesztő, a Szent István-, Athenaeum- s Franklin-társulat máris megígérte a tetleges gyámoltást. Mi részünkről a legmelegebben ajánljuk ezen nemes eszme fölkarolását s fölhívjuk olvasóinkat, hogy a 84 börtön fölszerelésére jó irányú népies műveket ajándékozzon szíveskedjenek. A küldeményeket Kozma Ferencz főügyész (Váci-ut iparudvar) fogadja el. Részünkről is szívesen adjuk át a szerkesztőségünkben nem használt beklüdtött népies műveket s erre fölhívjuk lapársaink figyelmét is. Ha van ügy, mit tisztán hivatalos uton keresztülvinni nem lehet, a börtönügynek ezen ága az, mely téren sok egyén buzgó közreműködése igényeltetik. Ohajtanók azonban, hogy a beklüdtött művek átnézése s kiválogatása szakférfiakra bízassék.

— **Rövid bírek.** Báró Edelsheim Gyula közelebb be fogja utazni Magyarországot, előbb azonban a pilis-csabai tábort látogatja meg. — Gr. Wenckheim Gyula, — írja a „Kelet“ — közelebb egyik nagynénjétől nem kevesebbet, mint másfél milliót örökölt. E szép örökségből azonban az ugy is elég gazdag grófnak nem sok haszna van, mivel már hat év óta — egy döblingi magántébolnyában ápolják s ezt aligha egyhamar el fogja hagyatni. — A fővárosi rendőrségnek sikerült a királyi főügyészség utasításai nyomán egy munkási (Bereg megye) bankóhamisító bandát eltögni. A banda, mely munkási zsidókból állt s egy budapesti lithografussal állt összeköttetésben, hamis rubeleket gyártott, melyeken tuladni Oroszországba járt. —

A lapkowi alagut fölvizsgálata, — mint táviratilag jelentik, — annyira kielégítő eredménnyel ejtetett meg, hogy az alagut a forgalomnak azonnal átadott. — Egy szép kanadai szarvast küldött Kaizer C. és fia, miskolezi származásu hazánkfiai, Uj-Skóczi fővárosa, Halifaxból, hol 1839-dik év óta borkereskedői üzletök van, a nemzeti muzeumnak. — A magyar tudományos akademia tagjai holnap délután 2 órakor a Hungaria termében társas ebédet tartanak, melyre főleg a tagok és az irodalom képviselői hívtak meg.

Nemzeti színház. Vasárnap, május 31. „A strike.“ Népszínmű 3 fől.

Budai szinkör. Vasárnap, május 31. „Az apostol.“ Eredeti népszínmű 3 fől.

Táviratok.

Zágráb, május 30. A hivatalos lap föl van hatalmazva arra, hogy a budapesti „Reform“ ugynevezett leplezéseit teljesen koholtaknak nyilvánítsa. A kormány a belöldi hitel megszilárdítása czéljából vagyonbukási törvényt készít elő, melynek alapelveit a bán elnökle alatt működő enquete már elfogadta.

Berlin, május 29. Herceg Bismarcknál ma délután a koronaherceg, azután a császár háromnegyed órai látogatáson volt.

Róma, május 29. Falcinelli bibornok ma meghalt.

Páris, május 29. A „Havas-ügyönkség“ szerint a berlini félhivatalos lapok azon czikkei, melyek Franciaországot ugy tüntetik föl, mint aki Belgiumot fenyegeti, — nagy megdöbbenést idéztek elő, minthogy Franciaországban senkisé gondol a béke megháborítására, annál kevésbé Belgium fenyegetésére.

Páris, május 29. Don Carlos főhadiszállása hétfő óta Tolosa. (Guipuscoa tartomány fővárosa.) Dorregaray főparancsnok Arlabannál, Vittoria mellett erélyesen viszszervert a republicanus sereget.

Berlin, május 29. Az orosz birodalmi kancellár, Gortschakoff herceg, Baden-Badenből az európai kormányokat egy nemzetközi congressusra hívta meg azon tekintetből, hogy egyezség hozassék létre a háborubani népjogok kérdését illetőleg, különösen pedig a hadi foglyokkal eljárásra nézve. A congressus, melyre minden állam egy katonai és egy diplomatai föhatalmazottat küld július 15-én Brüsszelben fog összejülni; de a tanácskozás programját illetve, és hogy mely államok vesznek s congressuson részt, a tárgyalások még függőben vannak.

Páris, május 29. A „Français“ felel a „Nd. Allg. Z.“ czikkére, hangsúlyozza annak szükségét, hogy Belgium a német sajtó sugalmaitól óvakodjék s azt mondja: Belgium függetlensége legelső alapelve az európai politikának. — A „Journal de Paris“ mondja: Franciaország békét akar.

Közgazdaság.

Budapest, május 30.

A köbhányai gőztéglagyár társulat tegnap Weisz R. Arnold ur elnökle alatt tartott negyedik rendes közgyűlést 22 részvényes által 600 darab részvény volt képviselve 247 szavazattal. A Wolf igazgató ur által fölvizsgált üzleti jelentésből kiemeljük a következőket: — A mérlegben kimutatott 37,693 forint 98 krajczárnyi tiszta nyereség fölőstására nézve az igazgató tanács a következőket indítványozza: a részvénytőke kamatjára esik 20 ezer frt, a tartalékalapra 252 frt, az igazgatótanács jutalékára 340 frt; a fennmaradó 13668 frt 98 krból, tekintettel arra, hogy a csekély forgalom miatt nem elegendő folyó összegek állnak rendelkezésre; fölőstálékképpen csak 4 ezer frt, részvényenkint 12 forintjával lenne kifizetendő, a megmaradó 9668 frt 98 kr. pedig következőleg fölőstándó: a tartalékalapra, hogy 20 ezer frtra kiegészítették, további 4475 frt, a megmaradó 5193 forint 98 krajczár pedig további leírásokra fordítandó. — A számvizsgáló bizottság jelentésének fölőlvizsgálása után a fölmentvény megadott. — Az igazgató-tanács lelépévé, még előbb visszapiantott jelentést tesz négyévi működéséről, és constatálja, hogy Wolf B. igazgató által támogatva sikerült neki a vállalatot a sulyos időviszonyok és a korlátolt üzleti eszközök dacára versenyképessé tenni, és számos tekintélyes vevőt megnyerni. A tartalékalap az alapszabályokban megállapítottaknál nagyobb leírások által már 20,000 frtra emelkedett, és jelenleg oly kitünő készítmény állit elő, hogy az hogy az építési kedv föllendülése esetén sikeres versenyre fog kelhetni.

Mikó Sándor ur „Magyar Compass“-a beklüdtett hozzánk, mely tartalmazza a Magyarországon levő részvénytársaságok statistikáját az 1873. évi mérlegek szerint. Vissza fogunk reá térni. Ára 3 frt.

Az újpest-rákospalotai lövonatu vaspályatársaság ma tarl gr. Károlyi Sándor elnökle alatt közgyűlést. A jelentés szerint 20,438 frt 34 kr. bevétel mellett a tiszta haszon 215 frt 7kr. Osztalék nem adatik. Igazgatótanácsosok Bossányi és Wolfner választattak.

Asozstrák cs. k. szah. gőzhajótársaság tegnap tartá Bécsben Wodianer elnökle alatt közgyűlést. kimerítő tudósítást térszüké miatt most nem adhatunk.

A budapesti gabna- és értéktőzsdéről. Május 30. A gabnaüzlet ma szünetelt. Az A tőzsdén az árfolyamok, lanya bécsi és külföldi jelentések miatt esőkentek, befektetési papírok azonban változatlanok maradtak. Eladattak: m. díjsorsjegyek 74, vasuti kölcsön 95.25, magyar hitel 143.50—143.75, földhitel 55.25, takarékos és hitel 45, molnárak és sütők 245, budapesti gőzm. 705. Valuták változatlanok 20 frankos arany 8.85¹/₄, porosz kincstári utalvány 1.66¹/₄, Brüssel 44.75.

Felelős szerkesztő: Huszár Imre.
Segéd szerkesztő: Dr. Kakuja Gyula.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1874. május 30.

Gabona-árak.		Vámmászánktint		Részvények.		Záloglevelek.		Magy. vasuti köles.			
Hang.	forint	forint	forint	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva		
Buza, bántási ó v. uj	83	7.55	7.70	500	860	500	415.	420.	95.25	95.50	
" " " " " "	85	7.80	7.85	200	Haza	200	Sertészhaló	158.	160.	126.25	126.75
" " " " " "	87	8.00	8.05	300	Pannonia	315.	320.	246.	248.	217.50	217.75
tiszav.	88	7.80	7.90	100	Pesti bizt.	48.	49.	500	Pesti könyvnyomda	858.	860.
" " " " " "	85	8.05	8.15	200	Hunnia	60.	63.	200	Egyesült magyar gőzhajó-társ.	25.	25.50
" " " " " "	87	7.75	7.85	300	Unio	175.	178.	500	Ganzféle vasöntőde	981.	983.
pestm.	83	8.00	8.10	200	Pesti közuti vaspálya	267.	268.	200	Gschwindt-féle szeszgyár	533.	535.
" " " " " "	85	7.75	7.85	200	Budai	98.	100.	200	Börgyár	196.	197.
" " " " " "	87	7.85	7.95	200	Budai hegyipálya	59.	60.	200	Gyapjamosóda	2062.	2067.
fehért.	83	8.10	8.20	80	Municipális hiteltézet	23.75	24.	100	Salgó-tarjáni kőszénbánya	198.	199.
" " " " " "	85	8.10	8.20	85	Angol-magyar bank	32.	32.50	200	Schlick-féle vasöntőde	409.	411.
" " " " " "	87	8.10	8.20	160	Magyar általános hitelbank	143.50	143.75	200	Sóskuti kőbánya	316.	317.
bácskai	83	8.10	8.20	200	Franco-magyar bank	58.	59.	500	Első magyar szeszönomító	138.75	139.25
" " " " " "	85	8.10	8.20	100	Magyar általános földhitel-társ.	55.25	55.75	200	Alagut	209.25	209.75
" " " " " "	87	8.10	8.20	70	Pesti egyleti bank	45.	45.25	100	Lánczhid	133.	133.25
" " " " " "	85	8.10	8.20	50	Takarék- és hitelgyűjtő	29.	30.	150	Budapesti malom	109.10	109.30
" " " " " "	87	8.10	8.20	50	Buda-ó-budai népbank	46.	46.50	100	Pénzek és váltók	63.75	64.
" " " " " "	85	8.10	8.20	100	Iparbank	180.	185.	100	Arany	5.32	5.34
" " " " " "	87	8.10	8.20	200	Budai kereskedelmi és iparbank	735.	740.	20	20 frankosok	8.95	8.98
" " " " " "	85	8.10	8.20	500	Pesti kereskedelmi bank	390.	400.	100	Ezüst	105.75	106.25
" " " " " "	87	8.10	8.20	100	Budapesti kezművesbank	58.	59.	100	London 10 font sterling	111.50	111.75
" " " " " "	85	8.10	8.20	50	Hivatalnok. hitelgyűjtő I. em.	41.	42.	150	Páris 200 frank	44.25	44.50
" " " " " "	87	8.10	8.20	80	Kisbirtokos. hitelintézete	70.50	71.	100			
" " " " " "	85	8.10	8.20	1000	Országos közp. takarékp. 5%	2210.	2220.	100			
" " " " " "	87	8.10	8.20	100	Pesti hazai	150.50	151.	100			
" " " " " "	85	8.10	8.20	100	Budapesti fővárosi	53.	54.	100			
" " " " " "	87	8.10	8.20	100	Kőbányai takarékpénztár	37.	38.	100			
" " " " " "	85	8.10	8.20	100	Külvárosi tanárképző	37.	38.	100			
" " " " " "	87	8.10	8.20	40	Szentendrei takarékpénztár	41.	43.	100			
" " " " " "	85	8.10	8.20	60	Ujpesti takarékpénztár	38.	40.	100			
" " " " " "	87	8.10	8.20	500	Arpádmalom	260.	270.	100			
" " " " " "	85	8.10	8.20	500	Blumfőle	115.	116.	100			
" " " " " "	87	8.10	8.20	200	Concordia	135.50	136.	100			
" " " " " "	85	8.10	8.20	160	Erzsébet	245.	246.	100			
" " " " " "	87	8.10	8.20	500	Luiza	770.	780.	100			
" " " " " "	85	8.10	8.20	300	Molnárak és sütők	100.	105.	100			
" " " " " "	87	8.10	8.20	100	Hengermalom	700.	705.	100			
" " " " " "	85	8.10	8.20	100	Victoria	18.	19.	100			
" " " " " "	87	8.10	8.20	100	Első budapesti	415.	420.	100			
" " " " " "	85	8.10	8.20	1000	Budai gyárudvar			100			
" " " " " "	87	8.10	8.20	1000	Pannonia			100			

A „KÖZÉPPÁRT”-ra

Előfizetési feltételek:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
 egész évre 16 forint
 fél évre 8 „
 negyed évre 4 „
 Egyes szám 6 krajczár.

Hirdetmények díja:

6-hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 12, kétsze-
 rinél 10, háromszorinál 8 kr. Nyilttéri petitsor 50 kr.
 Bélyegdíj külön 30 kr.
 Hirdetmények elfogadtatnak a kiadóhivatalon kívül
 egyedül Haasenstein és Vogler hirdetésfelvételi
 hivatalában Budapesten: Dorottya-utca 3. sz. I. em.
 Bécs: Wallfischgasse 10.sz. Prága: Graben 27.

A korytnicai gyógy- és fürdőhely

(2 órányi távolságra Rózsahegy től — Kassa-oderbergi vasúttól — 5 órányira Besztercebütől —
 m. k. államvaspálya-állomás. — K. posta és távirat ott helyben)
 Bővebb felvilágosítást szolgáltatnak: a korytnicai forrás-felügyelőség (Liptómező) és
 Édeskút L. Budapestben, Erzsébettér 1, (hol a savanyúvíz forrása van).
 Fürdőorvos: dr. Vogel Gusztáv. Julius 1-től augusztus 15-ig dr. Balogh Tihamér is rendel.
 Forró évszakban, testi s lelki törődöttség után a korytnicai savanyúvíz a legidősebb s legegészsé-
 sebb italnak van elismerve.

idénye május 15-én ve-
 szki kezdődött. Ujjonnan beren-
 dezett fenyves-fürdői
 gyökeresen gyógyítják a leg-
 makacsabb csúzos és kösz-
 vényes bántalmakat. Sa-
 vanyúvíze unicum
 idült gyomorhurut, túl-
 ságos nyák- elválasztás
 s gyomorsav, valamint
 aranyeres máj- és lép-
 bajok ellen.

RÁTH MÓR törvénykiadásai.

1873-iki Országgyűlési Törvények. 8-ról, nagybetűs kiadás. Ára tel-
 jesen fizve 1 frt 80 kr. Diszkötésben jelvényekkel 2 frt 50 kr.
 1873-iki Országgyűlési Törvények. Nyolczártrét nagybetűs olcsó ki-
 adás közzégek számára. Ára fizve 1 frt 30 kr.
 1873-iki Országgyűlési Törvények. Disztes zsebkötés. Ára tel-
 jesen fizve 2 frt. Diszkötésben jelvényekkel 2 frt 80 kr.
 1873-iki Miniszteri Rendeletek gyűjteménye. Ára 3 frt.
 Az általam megalapított és már 7 év óta kiadott törvény-
 könyvek disztes kiállításuknál és correktségüknel fogva oly nagy népszerűsége-
 tetek szert, hogy más kiadók is ezen népszerűséget saját kiadásai számá-
 ra olcsó módon megnyerni kívánván, elég méltánytalanok az én törvényköny-
 veim kiállítását, nyomását, borítékját, sőt még kötését is a
 közönség ámtítására ezéltző módon utánozni. Addig is, mig ezen
 eljárás ellen a törvény oltalmát megnyerhetem, figyelmeztetem a t. közönséget,
 hogy csupán azok az én kiadásaim, a melyeken a „kiadja
 Ráth Mór” megjegyzés fordul elő; a többi hasonló kiadások
 jogtalan utánzások, a melyekért semminemű felelősséget el
 nem vállalok.
 Az 1874. Törvények és Rendeletek szinte sajtó alatt vannak.
 Összes nagymérvű törvénykezési és közigazgatási kiadásaimról teljes jegyzé-
 kekkel szolgálhatok.
 3557
 RÁTH MÓR.

4 szép

villa - telek

az ujon épült állomásház közelében
Rákos-Palotán
 eladó.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni
 Rózsavölgyi és társa zeneműke-
 reskedésében Budapesten, Kris-
 tóftér 4-ik szám.